

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Achtergrondinformatie over het werk van de
vertrouwensinspecteur (VI)
t.b.v. de S&V conferentie
"Onzichtbare klacht, zichtbare
kracht"

2021

Jeanette Wolleswinkel
Chantal van de Geijn
Vertrouwensinspecteurs
Inspectie van het Onderwijs

1

Waar willen we het graag over hebben?

In deze presentatie vind je achtergrondinformatie over VI:

1. Een schets van de vertrouwensinspectie;
2. Heel kort: het wettelijk kader, onze taken & bevoegdheden;
3. Feiten en cijfers.

In de workshop gaan we met casuïstiek aan de slag, waarin deze achtergrondinformatie langs de praktijk wordt gelegd.

2

Actueel

'Twee jaar cel voor misbruik door leraar op
Leraar is veroordeeld tot een gevangenisstraf van twee jaar, waarvan een half jaar
voorwaardelijk, wegens het plegen en ontucht met een 13-jarige leerling van de betreffende schoolgemeenschap. De leraar was
destijds leraar op die school...'

'Studenten gekleineerd en vernederd: opleiding kampt met angstcultuur
Studenten van de opleiding gaan al ruim tien jaar gebukt onder een 'zeer
onveilige' sfeer: Leerlingen zouden middels harde feedback worden gekleineerd en vernederd. Dat
blijkt uit een buitengewoon kritisch rapport over de opleiding. De opleiding bleef haar excuses aan en
behoft beterschap.'

'Onderwijsinspectie start onderzoek naar 'geestelijke mishandeling' 6-jarige leerling
De onderwijsinspectie is bezig met een onderzoek naar mogelijke misstanden op de basisschool.
Aanleiding zijn klachten van de ouders van een toen 6-jarige jongen, die stelselmatig zou zijn getreurd door leerkrachten van
de school.'

'Eén op de drie slachtoffertjes pedagogisch medewerker vertoont 'zorgelijk seksueel gedrag
Een derde van de 83 slachtoffertjes van crachtedewerker heeft gedragsproblemen aan het
misbruik overgehouden. Dat blijkt uit promotieonderzoek van X dat over twee weken verschijnt. De medewerker werd in 2010 opgepakt
wegens grootschalig misbruik van kinderen op het kinderdagverblijf.'

3

Eerst: een korte schets van de vertrouwensinspecteurs (VI)

- Klein team van onderwijsinspecteurs & inspecteurs kinderopvang;
- Bijzondere taak (geen functie) voor een inspecteur náást toezichhoudende taak in één van de sectoren;
- Telefonisch bereikbaar via 0900 nummer. Voor ouders, leerlingen, leerkrachten, directies, besturen, vertrouwenspersonen, houders, medewerkers kinderopvang, collega's....;
- Een VI luistert & informeert en adviseert, ondersteunt & begeleidt daar waar nodig. Géén behandeling van individuele en/of arbeidsrechtelijke klachten (géén genoegdoening);
- We zijn er ook voor Caribisch Nederland.

4

De VI staat in de wet!

In de Wet op het Onderwijs Toezicht (de omschrijving werkzaamheden vertrouwensinspecteurs)

Sectorwetten (meld-, overleg-en aangifteplicht)

Ook het soort meldingen staat in de wet:

- ✓ Seksuele intimidatie & seksueel misbruik (zedemisdrijf);
- ✓ Fysiek & psychisch geweld (waaronder pesten);
- ✓ Discriminatie & radicalisering

5

Type meldingen en signalen bij VI

Het gaat over (ernstig) grensoverschrijdend gedrag (denk daarbij aan seksueel, fysiek en/of psychisch geweld) van:

- Leerkrachten/medewerkers naar leerlingen/kinderen (bijvoorbeeld: te hard beetpakken, intimideren of onheus (seksueel) bejegenen)
- Leerlingen/kinderen naar leerlingen/kinderen (bijvoorbeeld: pesten, slaan of grensoverschrijdend gedrag)
- Leerlingen/kinderen naar leerkrachten/medewerkers (bijvoorbeeld: dreigen via social media, pesten of fysiek geweld)

6

De wet: Wat betekent de meld-, overleg- en aangifteplicht?

Dan hebben we het over de plichten bij een **redelijk vermoeden van zedendelict** van een **met taken belast persoon** jegens een **minderjarige leerling** van de school/instelling

Meldplicht: intern binnen de school/instelling aan bestuur:

- Alle met taken belaste personen (onderwijs), óók interne vertrouwenspersonen

Overlegplicht met de VI :

- Besturen

Aangifteplicht bij (zeden)politie :

- Besturen

10

Met taken belaste personen, wie zijn dat?

Personeel van de school

- * directie
- * leerkrachten
- * onderwijsondersteunend personeel

Maar ook:
Personen die in opdracht van het bestuur werken, zoals

- * stagiair
- * vrijwilliger (overblijf- hulpouders etc.)
- * schilder, hovenier, (onderhouds-)werkzaamheden

11

Een paar bijzondere bepalingen VI

De VI 's hebben voor meldingen rond seksueel misbruik en seksuele intimidatie (artikel 6, WOT. Zie ook de website van IvHO voor meer informatie hierover):

- Geen aangifteplicht;
- Bijzondere geheimhoudingsplicht;
- Verschoningsrecht.

12

Andere wettelijke bepalingen

- Verwerking persoonsgegevens (bijzondere ontheffing door autoriteit persoonsgegevens op basis van artikel 6 W.O.T.)
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (niet te verwarren met meldplicht). De meldcode is een eigen code van scholen hoe om te gaan en evt. te melden bij vermoedens van kindermishandeling en/of huiselijk geweld.
→ **NB:** deze is m.i.v. 01-01-2019 aangescherpt (afwegingskaders beroepsgroepen) en in november 2020 is er een handelingskader verschenen (zie site VO-raad)
- Klachtenregelingen in het onderwijs en de kinderopvang
- Arbo wetgeving: De werkgever voert, binnen het algemeen arbeidsomstandighedenbeleid, een beleid gericht op voorkoming en indien dat niet mogelijk is beperking van psychosociale arbeidsbelasting (artikel 3 lid 2). Toezicht bij de ISZW!

13

Bij een melding is de werkwijze van de VI: snel en deskundig onderscheiden & afbakenen (1)

Betreft het meldingen van seksuele intimidatie of een seksueel misdrijf ?

Actie:

- ❖ Meldplicht
- ❖ Overlegplicht (bij Seksueel Misbruik verplicht, bij Seksuele Intimidatie zeer wenselijk)
- Verkenning van redelijk vermoeden en het eventueel opleggen van de
- ❖ Aangifteplicht;

VI onderhoudt hiertoe nauwe contacten met Zedenpolitie en Openbaar Ministerie.

14

Bij een melding is de werkwijze van de VI: snel en deskundig onderscheiden & afbakenen (2)

Betreft het meldingen gerelateerd aan de kwaliteit van de school en/of het personeel, zoals: organisatie, pedagogisch- didactisch handelen, veiligheid in de klas (waaronder pesten!), sfeer in team?

Actie:

- ❖ Veelal verwijzen naar de in- of externe vertrouwenspersoon, Coördinator sociale veiligheid (anti-pest coördinator),
- ❖ Bestuur en/of Klachtenprocedure.
- ❖ VI kan na toestemming van melder een (geanonimiseerde) signaal naar de contactinspecteur van de school doen uitgaan;

15

Bij een melding is de werkwijze van de VI: snel en deskundig onderscheiden & afbakenen (3)

Meldingen waarbij de school indirect is betrokken: afhankelijk van de situatie/melding wordt er gehandeld door de VI.

Actie:

Diverse mogelijkheden:

- Tips en/of concrete adviezen van VI voor de interne organisatie op de school

16

Werkwijze VI onderscheiden en afbakenen straf- & arbeidsrechtelijke trajecten

Justitieel traject:

- Aangifte bij politie door slachtoffer/ouders of bevoegd gezag/houder;
- Onderzoek politie;
- Openbaar Ministerie beslist of tot vervolging wordt overgegaan;
- Rechtbank gaat over tot berechting.

Arbeidsrechtelijk (disciplinair) traject door bevoegd gezag/houder:

- Schriftelijke berisping;
- Schorsing (met behoud van salaris);
- Inhouding salaris;
- Overplaatsing;
- Ontslag.

17

Handige websites

[School en veiligheid](#) → voor scholen met vragen en ondersteuningsbehoefte op het gebied van Sociale Veiligheid

[Inspectie van het Onderwijs](#) → informatie over de vertrouwensinspecteurs (zoeken op vertrouwensinspecteurs)

[Bij meldingen seksueel misbruik vaker medewerkers betrokken | Nieuwsbericht | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)

[Veilig Thuis](#) → informatie, advies en meldingen i.h.k.v. huiselijk geweld/kindermishandeling.

18

Niet vergeten: de bereikbaarheid van de
vertrouwensinspecteur

Landelijk centraal meldpunt:
0900-1113111
bereikbaar 08.00 - 17.00 uur óók in schoolvakanties

19

Dank u wel voor uw aandacht!

20
